

17. ജനാധിപത്യം എങ്ങനെ അട്ടിമറിക്കപ്പെടുന്നു?

ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ജനങ്ങൾ നടത്തുന്ന ജനങ്ങളുടെ ഭരണമാണ് ജനാധിപത്യം. വിദേശീയാധിപത്യത്തിൽനിന്നു സ്വാതന്ത്ര്യം നേടിയ ഇന്ത്യ തിരഞ്ഞെടുത്തത് ജനാധിപത്യഭരണമാണ്.

കോടിക്കണക്കിന് ജനങ്ങൾ നേരിട്ട ഭരണകാര്യങ്ങളിൽ ഇടപെടുക സാധ്യമല്ലല്ലോ. അതിനാൽ, ജനങ്ങൾ ഭരണം നടത്തുന്നത് നേരിട്ടല്ല; നിശ്ചിതകാലങ്ങളിൽ, നിശ്ചിതവ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായി, തങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന പ്രതിനിധികളിൽക്കൂടിയാണ്. പാർലമെന്റിന്റെ രണ്ടു സഭകൾ, സ്റ്റേറ്റുകളിലെ നിയമസഭകൾ, ജില്ലാപരിഷത്തുകൾ, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, പഞ്ചായത്തുകൾ മുതലായ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഈ പ്രതിനിധികൾ സമ്മേളിക്കുകയും ചർച്ചകൾ നടത്തുകയും, നിയമങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുകയും ഭരണച്ചെലവ് പാസ്സാക്കുകയും മറ്റും ചെയ്യുന്നു. ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങളെ മൊത്തത്തിൽ 'ലെജിസ്ലേറ്റീവ്' (നിയമനിർമ്മാണപരം) എന്ന് പറയുന്നു.

നിയമനിർമ്മാണസ്ഥാപനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും ഭരണഘടനയ്ക്കു വിധേയമായിരിക്കണം. അവ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിരുദ്ധമാവാതെ നോക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഭരണഘടനയും, അതാതു കാലത്തു നിയമനിർമ്മാണസ്ഥാപനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന നിയമങ്ങളും, സ്വാഭാവിക നീതിയും അനുസരിച്ചാണ് ഭരണം നടക്കുന്നത് എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ടതും ആവശ്യമാണ്. ഭരണം മാത്രമല്ല, വ്യക്തികളായ പൗരന്മാരുടെയും പൗരന്മാരുടെ പലതരം സംഘടനകളുടെയും പ്രവർത്തനവും നിയമവിരുദ്ധമാവരുത്. ജനാധിപത്യമെന്നാൽ 'നിയമവാക്യം' കൂടിയാണ്. ഭരണം നിയമവിധേയമായാണ് നടക്കുന്നത് എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ട ചുമതല, കേന്ദ്രത്തിലെ സുപ്രീംകോടതി സ്റ്റേറ്റുകളിലെ ഹൈക്കോടതികൾ, ജില്ലാതലത്തിലും അതിനു താഴെ പല തലങ്ങളിലും പ്രവർത്തിക്കുന്ന സിവിൽ ക്രിമിനൽകോടതികൾ എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നു. ഈ സ്ഥാപനങ്ങളെ മൊത്തത്തിൽ 'ജുഡീഷ്യറി' (നിയമപാലനപരം) എന്ന് പറയുന്നു.

ഭരണഘടനയും നിയമനിർമ്മാണസ്ഥാപനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്ന നിയമങ്ങളും അനുസരിച്ചു നിയമപാലനസ്ഥാപനങ്ങളുടെ മേൽനോട്ടത്തിനു വിധേയമായും ഭരണം പ്രായോഗികമായി നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നത് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ആകുന്നു. കേന്ദ്രത്തിലും സംസ്ഥാനങ്ങളിലുമുള്ള മന്ത്രിമാർ ഐ.എ. എസ്., ഐ പി. എസ്., ഐ. ഐ. എഫ്. എസ്., മുതലായ കേന്ദ്രസർവീസുകളിലെയും സ്റ്റേറ്റ് സർവീസുകളിലെയും സെക്രട്ടറിയേറ്റിലെയും കളക്ടറേറ്റിലെയും മറ്റു സർക്കാർ ഓഫീസുകളിലെയും അർദ്ധ-സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിലെയും നഗരസഭകളിലെയും പഞ്ചായത്തുകളിലെയും ജീവനക്കാർ, പോലീസുകാർ, സൈനികർ അങ്ങനെ സർക്കാരിൽ നിക്ഷിപ്തമായ അധികാരം കൈയാളുകയും അതിനു സർക്കാർ ഖജനാവിൽനിന്നു നേരിട്ടോ അല്ലാതെയോ പ്രതിഫലം പാറ്റകളും ചെയ്യുന്ന ഏല്പാവരം 'ഉദ്യോഗസ്ഥർ' എന്ന ഈ വലിയ വിഭാഗത്തിൽപ്പെടും. ഇവരെ മൊത്തത്തിൽ 'എക്സിക്യൂട്ടീവ്' എന്ന് വിളിക്കുന്നു. ഭരണം ജനങ്ങളിലെത്തിക്കുന്നത് ഈ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരാണ്. ഇവർ നിയമവിധേയമായും ജാഗ്രതയോടെയും പ്രവർത്തിക്കുമ്പോൾ ജനങ്ങൾ സദ്ഭരണം അനുഭവിക്കുന്നു ഉദ്യോഗസ്ഥർ അഴിമതിക്കാരോ സ്വാർത്ഥികളോ അലസരോ സമൂഹദ്രോഹികളോ ആകുമ്പോൾ ജനജീവിതം നരകമായിത്തീരുന്നു.

ലെജിസ്ലേറ്റീവ്, ജുഡീഷ്യറി, എക്സിക്യൂട്ടീവ് എന്ന ഈ മൂന്നു സ്തംഭങ്ങളിലാണ് ജനാധിപത്യഭരണം നിലകൊള്ളുന്നത്. പരസ്പരം താങ്ങുകയും

ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും തെറ്റു തിരുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന വിധത്തിലായിരിക്കണം ഈ വിഭാഗങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം. അപ്പോൾ മാത്രമേ ജനാധിപത്യം ശക്തിപ്പെടുകയും ജനങ്ങൾക്കു സദ്ഭരണം അനുഭവപ്പെടുകയും ചെയ്യുകയുള്ളൂ.

പരസ്പരം താങ്ങിയും ശക്തിപ്പെടുത്തിയും തെറ്റുതിരുത്തിയും ഓരോ വിഭാഗത്തിന്റെയും ഗുണമേന്മ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനു പകരം ഈ മൂന്നു വിഭാഗങ്ങൾ പരസ്പരം ആക്രമിക്കുകയും മാനംകെടുത്തുകയും ദുർബലപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യാൻ പുറപ്പെട്ടാലോ? ജനാധിപത്യത്തിന്റെ ആധാരസ്തംഭങ്ങൾക്കു പൊതുവെ ശക്തിക്കുയും സംവേദിക്കുകയോവു. അതിന്റെ ഫലം. അവയിൽ ഏതെങ്കിലുമൊന്നിനു ശക്തി കുറഞ്ഞാൽ ഏതു വൈകാതെ ജനാധിപത്യമെന്ന സൗധം തന്നെ നിലംപൊത്തുകയുചെയ്യും. മൂന്നിന്റെയും ശക്തി ക്ഷയിച്ചാലത്തെ ഫലം പറയേണ്ടതുമില്ല.

ഏതാനും വർഷങ്ങളായി ഇന്ത്യയിലെ ലെജിസ്ലേറ്റീവ്-ജുഡീഷ്യറി-എക്സിക്യൂട്ടീവ് വിഭാഗങ്ങൾ ആന്തരവും ബാഹ്യവുമായ പല സമ്മർദ്ദങ്ങൾക്കും വിധേയമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അകത്തുനിന്നും പുറത്തുനിന്നും അവ ആക്രമിക്കപ്പെടുന്നു. ഈ ആക്രമണങ്ങളുടെ ഫലമായി അവയുടെ ശക്തിയും അന്തസ്സും വളരെയധികം ക്ഷയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ നാട്ടിൽ ജനാധിപത്യത്തിന്റെ ഭാവി ആശങ്കാകരമാംവണ്ണം അപകടത്തിൽപ്പെട്ടതായി കരുതേണ്ട വിധത്തിലുള്ള ശക്തിക്കുയും ഈ മൂന്നു വിഭാഗങ്ങൾക്കും നേരിട്ടിട്ടുള്ളതായി തോന്നുന്നു.

പാർലമെന്റ് അടക്കമുള്ള നിയമസഭകളുടെ സമാധാനപരമായ പ്രവർത്തനം അസാധ്യമല്ലെങ്കിൽ പരിഹാസ്യമെങ്കിലുമാക്കുന്നതിനുപറ്റിയ തരത്തിലാണു പല ലെജിസ്ലേറ്റീവ് സ്ഥാപനങ്ങളിലെയും അംഗങ്ങൾ ഇപ്പോഴിപ്പോൾ പെരുമാറുന്നത്. രാഷ്ട്രപതിയോ ഗവർണ്ണറോ പ്രസംഗിക്കുന്ന ഉദ്ഘാടന സമ്മേളനങ്ങൾ ബഹിഷ്കരിക്കുകയെന്നതു മിക്ക നിയമസഭകളിലും എതിർപക്ഷത്തിന്റെ അംഗീകൃത നടപടിയായിരിക്കുന്നു. വാക്കുട്ടുകളോ, ബഹുളങ്ങളോ അധ്യക്ഷനോടുള്ള അവഹേളനങ്ങളോ ഇല്ലാത്ത ദിവസങ്ങൾ മിക്ക ലെജിസ്ലേറ്റീവ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനത്തിലും അപൂർവമായിരിക്കുന്നു. തമിഴ്നാട് നിയമസഭയിൽ അടുത്ത കാലത്തു നടന്ന കോലാഹലം ചന്തപ്പറമ്പുകളിൽപോലും നടക്കാത്ത തരത്തിലുള്ളതായിരുന്നു. ഇതിനെല്ലാം മകടംവയ്ക്കുന്നതായിരുന്നു 1988 ഫെബ്രുവരി ഇരുപത്തിമൂന്നാം തീയതി തങ്ങൾതന്നെ തിരഞ്ഞെടുത്ത രാജ്യസഭയിലെ ചെയർമാനെ നിർവീര്യനാക്കുന്നതിനു് പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ സാന്നിധ്യത്തിലും മൂന്നു മന്ത്രിമാരുടെ നേതൃത്വത്തിലും രാജ്യസഭയിലെ കോൺഗ്രസ് അംഗങ്ങൾ നടത്തിയ പ്രകടനം. തന്റെ രാജ്യസഭാധ്യക്ഷസ്ഥാനവും ഒപ്പം ഉപരാഷ്ട്രപതി പദവിയും രാജിവയ്ക്കാൻ ചെയർമാൻ മുതിർന്നു എന്നാണ് പത്രറിപ്പോർട്ട്. ഇന്ത്യൻ ജനാധിപത്യത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ ഏറ്റവും കടുത്ത ഒരേട് അന്നു എഴുതിച്ചേർക്കപ്പെടുകയുണ്ടായി.

ജുഡീഷ്യറിയും ലെജിസ്ലേഷനും തമ്മിലുള്ള മത്സരം ജനാധിപത്യത്തിൽ അസാധാരണമല്ല. എന്നാൽ, ജുഡീഷ്യറി അവസാനമായി ഒരു വിധി കല്പിച്ചാൽ, അതനുസരിച്ചേണ്ട ബാധ്യത ലെജിസ്ലേഷനിനുണ്ട്; ആ വിധി നടപ്പിൽ വരുത്തേണ്ട ബാധ്യത എക്സിക്യൂട്ടീവിനുണ്ട്. പക്ഷേ, ഇന്ത്യയിൽ പലപ്പോഴും ഈ ബാധ്യത അംഗീകരിക്കപ്പെടാറില്ല. ജുഡീഷ്യറിയുടെ അധികാര പരിധിക്കു പുറത്താണ് താൻ എന്നു കറച്ചുമുപ്പ് തമിഴ്നാട് നിയമസഭയുടെ അധ്യക്ഷനായ ശ്രീ പാണ്ഡ്യൻ വാദിക്കുകയുണ്ടായി; അതിനുപുറമേ, തനിക്കു് ഇഷ്ടമില്ലാത്തവരെ വിളിച്ചുവരുത്തി ശിക്ഷിച്ചു് തുറുകിലടയ്ക്കാൻള്ള അധികാരവും അദ്ദേഹം സ്വയം കൈയേറ്റു. നിയമസഭാധ്യക്ഷന്മാർക്കു്, ചില അസാധാരണ പരിതസ്ഥിതികളിൽ അത്യന്തം സീമിതമായ പ്രവർത്തനമേഖലയിൽ ഇത്തരം അധികാരം ഉള്ളതായി പൊതുവെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

എന്നാൽ, ശ്രീ പാണ്ഡ്യന്റെ നടപടികൾ ഈ അതിരുകളെയൊക്കെ പച്ചത്തോടെ അവഗണിക്കുകയാണുചെയ്തത്.

ജൂഡീഷ്യറിയുടെ അന്തസ്സ് ഇടിച്ച താഴ്ന്ന തരത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ജൂഡീഷ്യറിയുടെ അവിഭാജ്യഭാഗമായ അഡ്വക്കേറ്റ്മാരിൽനിന്നും ഉണ്ടാവുന്നത് തുലോം നിർഭാഗ്യകരമാണ്. ദില്ലിയിലെ ഒരു കീഴ്കോടതിയിൽ, ക്രിമിനൽക്കേസും ചുമത്തപ്പെട്ട ഒരു അഡ്വക്കേറ്റിനോടു സാധാരണ ഒരു ക്രിമിനൽപ്പള്ളിയോടെന്നപോലെ, പോലീസ് പെരുമാറ്റം എന്ന ആരോപണമുണ്ടായി. ഇതിനെത്തുടർന്ന് പോലീസിനെതിരെ നടപടി എടുക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ട് അഡ്വക്കേറ്റുമാരുടെ സംഘടന ആരംഭിച്ച സമരം സുപ്രീംകോടതിയുടെ പ്രവർത്തനം ഏതാനും ദിവസത്തേക്ക് സ്തംഭിപ്പിച്ച മാത്രമല്ല, കോടതിയുടെ അന്തസ്സിന് നിരക്കാത്ത പല പ്രവർത്തനങ്ങളും സുപ്രീംകോടതി വളപ്പിനകത്തു നടക്കുകയുചെയ്തു സുപ്രീംകോടതിയിൽ എത്തിനില്ക്കുന്ന ഇന്ത്യയിലാകെയുള്ള കോടതികളിലേക്കും ഈ പ്രക്ഷോഭം ആഞ്ഞടിച്ചു. ഈ 'സമര'ത്തിൽ ജയിച്ചത് പോലീസായാലും അഡ്വക്കേറ്റുമാരായാലും തോറ്റത് 'ജൂഡീഷ്യറി' ആയിരുന്നു. നികത്താനാവാത്ത വിധത്തിൽ ജൂഡീഷ്യറിയുടെ അന്തസ്സ് ഇടിഞ്ഞുതകരുവാൻ ഈ സംഭവപരമ്പര കാരണമായിത്തീർന്നു.

ലെജിസ്ലേറ്റീവ്-ജൂഡീഷ്യറി വിഭാഗങ്ങളുടെ സ്ഥിതി ഇതാണെങ്കിൽ എക്സിക്യൂട്ടീവിനെപ്പറ്റി എന്തു പറയാനാണ്? രാഷ്ട്രീയകക്ഷികൾക്ക് അധികാരം കിട്ടിയെന്നും നഷ്ടപ്പെടുമ്പെന്നുംവരും. അപ്പോഴൊക്കെ ഭരണത്തിന് സ്ഥിരതയും നൈരന്തര്യവും നൽകുന്നത് എക്സിക്യൂട്ടീവ് വിഭാഗത്തിലെ സ്ഥിരം ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരാണ്. അവരുടെ സത്യസന്ധതയിലും അഴിമതിയില്ലായ്മയിലും കാര്യക്ഷമതയിലുമാണ് ഭരണത്തിന്റെ ഗുണമേന്മ നിലകൊള്ളുന്നത്. ഭരണം ആശ്വാസകരമായോ ദ്രോഹകരമായോ ഭവനങ്ങൾക്ക് അനുഭവപ്പെടുന്നത് സ്ഥിരം ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെയാകുന്നു.

ആടുകൾക്കിടയിൽ കുറുത്തവയും വെളുത്തവയും ഉണ്ടാകുമല്ലോ ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ അഴിമതിക്കാരും കാര്യക്ഷമതയില്ലാത്തവരും തികഞ്ഞ സാമൂഹ്യദ്രോഹികളും കണ്ടെന്നുവരും. 1988 ഫെബ്രുവരി 18-ാം തീയതി രാത്രി ബീഹാറിലെ ദേവ്ഘർ ജില്ലയിൽപ്പെട്ട പരമറിയ എന്ന വില്ലേജിൽപ്പാർക്കുന്ന 'കർമി' എന്ന താഴ്ന്ന ജാതിയിൽപ്പെട്ട ഇരുപതു സ്ത്രീകളെ നാലു പോലീസുകാർ ചേർന്ന മാറിമാറി ബലാത്സംഗം ചെയ്യുകയും കണ്ടുവരെയെല്ലാം അടിക്കുകയും പല വീടുകളിലെയും സ്വത്തുക്കൾ കൊള്ളയടിക്കുകയുമുണ്ടായതായി ഒരു കേസ് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതു ബീഹാറിലാകെ വലിയ പ്രക്ഷോഭം സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇത്തരം സംഭവങ്ങൾ ബീഹാറിലും മറ്റു സ്റ്റേറ്റുകളിലും മുമ്പ് ഉണ്ടാകാത്തതല്ല. ഇടുക്കിയിലെ 'തകമണി'യെ നാം മറക്കുവാനിട്ടില്ല.

അകത്തുനിന്നും എക്സിക്യൂട്ടീവിനെ കാർന്നുതിന്നുന്ന മാർകരോഗിയാണ് അഴിമതി. പുറത്തുനിന്നും അതിനെ തകർക്കാൻ അധികാരത്തിലോ പ്രതിപക്ഷത്തിലോ ഉള്ള രാഷ്ട്രീയകക്ഷികൾ സംഘടിതമായി ശ്രമിക്കുന്നത് അപൂർവ്വമല്ല. സത്യസന്ധതയാലും നീതിബോധത്താലും പ്രേരിതരായി, രാഷ്ട്രീയകാരരുടെ താളത്തിനൊത്തു തുള്ളാൻ കൂട്ടാക്കാത്ത അപൂർവ്വം ചില ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഇപ്പോഴുമുണ്ടെന്നത് എത്ര ആശ്വാസകരമാണ്! അത്തരക്കാരെ മാനം കെടുത്താൻ കിട്ടുന്ന ദൈവസേവയും രാഷ്ട്രീയക്കാർ കൈവിടുകയില്ല. മുൻ സുപ്രീംകോടതി ജഡ്ജി ശ്രീ എച്ച്. ആർ. ഖന്ന പറയുന്നു: 'രാഷ്ട്രീയ കക്ഷികളുടെ തീരുമാനങ്ങളെ സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ വിമർശിക്കുന്നത് ഒരു തടസ്സനടപടിയായാണ് ഇപ്പോഴിപ്പോൾ വീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്. മന്ത്രിമാർക്ക് ഇഷ്ടമില്ലാത്തതും കഠിപ്പുകൾ ഫയലിലെഴുതുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ അപ്രധാനങ്ങളായ പദവികളിലേക്ക് ഉന്തിനീക്കുന്നതു സാധാരണയാണ്. സിവിൽ സർവീസിന്റെ വീര്യം കെടുത്തുന്നതും അത്യന്തം ഹാനികരവുമാണ് ഈ നട

പടി. എന്തെങ്കിലും കഴപ്പമുണ്ടായാൽ, രാഷ്ട്രീയക്കാർ കുറ്റം മുഴുവൻ സ്ഥിര ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ തലയിലിടും. മന്ത്രിമാർ അവരെ ആഭാസമായി വിമർശിക്കും. ഇത് ഉദ്യോഗസ്ഥവർഗത്തിന്റെ അന്തസ്സ് കെടുത്തിക്കളയുന്നു. ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരിൽ രാഷ്ട്രീയം കയറിപ്പറ്റിയാൽ ഭരണത്തിന്റെ ഗുണമേന്മ നഷ്ടപ്പെടും. അങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നത് ഇന്ത്യയ്ക്കു ഗുണകരമാവില്ല' (ഹിന്ദു, ഫെബ്രുവരി 28, 1988)

ജനാധിപത്യത്തിന്റെ മൂന്ന് ആധാരസ്തംഭങ്ങളെയും ഒരേസമയം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനു പകരം, തരം കിട്ടുമ്പോഴൊക്കെ അവയെ ദുർബലപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള വാസന ഇന്ത്യയിൽ പൊതുവെ ദൃശ്യമാണ്. ജനാധിപത്യംതന്നെ അട്ടിമറിഞ്ഞു നിലംപതിക്കലാവും ഇതിന്റെ ദീർഘകാലഫലം. ഇന്ത്യയോടൊപ്പമോ ഇന്ത്യ നേടിയതിൽപ്പിന്നീടോ സ്വാതന്ത്ര്യം നേടിയ പല ഏഷ്യൻ-ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളിലും ജനാധിപത്യം അട്ടിമറിഞ്ഞുപോയത് നാം അറിയാത്തതല്ല. ഏക പാർട്ടിഭരണമോ, പട്ടാളഭരണമോ, പട്ടാളഭരണത്തേക്കാൾ ക്രൂരമായ സ്വേച്ഛാധിപത്യഭരണമോ, മതമൗലികവാദി ഭരണമോ, ആഭ്യന്തരസമരമോ തികഞ്ഞ അരാജകത്വമോ ആണു ചുറ്റുപാടുമുള്ള പല രാജ്യങ്ങളിലും നാം കാണുന്നത്. അത്തരമൊരു ദുർഗതി ഇന്ത്യയിലും വന്നേക്കുമോ? വരാതിരിക്കണമെങ്കിൽ മഹാനാരായ നമ്മുടെ സ്വാതന്ത്ര്യസമരനായകന്മാർ നമുക്കു നേടിത്തന്ന ജനാധിപത്യപൈതൃകത്തെപ്പറ്റി നാം ബോധവാന്മാരാകുകയും അതിന്റെ അടിത്തട്ട് ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും വേണം. ചുരുങ്ങിയപക്ഷം അതിന്റെ തുണുകൾ ഇളക്കിവീഴ്ത്തുന്നതിനുള്ള പരിശ്രമങ്ങളിൽ നാം ഏർപ്പെടാതിരിക്കണം; അത്തരം പരിശ്രമങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്നവരോട് 'അരുതേ, കാട്ടാളാ!' എന്നു വിളിച്ചുപറയാനുള്ള ധൈര്യമെങ്കിലും നാം ആർജിക്കുകയും വേണം.

(29 ഫെബ്രുവരി, 1988)

18. പ്രാദേശിക ഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കു തിരഞ്ഞെടുപ്പ്

ജനാധിപത്യം ഒരു ജീവിതസമ്പ്രദായവും സമൂഹ സംസ്കാരവും ആയിത്തീരണമെങ്കിൽ സമൂഹത്തിന്റെ ഏറ്റവും ചെറിയ ഘടകങ്ങൾതൊട്ട് ഏറ്റവും വലിയ ഘടകങ്ങൾവരെ പ്രായപൂർത്തി വോട്ടവകാശാടിസ്ഥാനത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടവർക്കു മേൽക്കൈയുള്ള ഭരണവ്യവസ്ഥിതിയും നിലവിൽ വരേണ്ടതുണ്ട്. സമൂഹത്തിന്റെ കീഴ്തലത്തിൽ (ത്രണമൂലതലത്തിൽ) ഉള്ള നിയമാധിഷ്ഠിതഘടകങ്ങളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവയാണ് പഞ്ചായത്തുകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും. ഈ സ്ഥാപനങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലാണോ എന്നു നോക്കിയാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു രാഷ്ട്രത്തിൽ ജനാധിപത്യം നിലവിലുണ്ടോ എന്നു തീരുമാനിക്കേണ്ടത്.

ഭരണകൂടം പല തലങ്ങളായി സംഘടിപ്പിക്കപ്പെടുമ്പോൾ വ്യത്യസ്ത തലങ്ങളിലുള്ള ഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ തമ്മിൽ സംഘർഷമുണ്ടാവുക സ്വാഭാവികമാണ്. കേന്ദ്രത്തിൽ അധികാരം കൈയാളുന്ന കക്ഷി സംസ്ഥാനനിയമസഭകളിലേക്കുള്ള തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിൽ തോറ്റുപോകുന്നത് അസാധാരണമല്ല. സംസ്ഥാന ഭരണകൂടങ്ങളോടുള്ള അതൃപ്തി രേഖപ്പെടുത്തുവാൻ പഞ്ചായത്തു-മുനിസിപ്പാലിറ്റി-കോർപ്പറേഷൻ തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളെ ജനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൂടായ്കയില്ല. സംസ്ഥാന നിയമസഭയിലെ പ്രതിപക്ഷം പഞ്ചായ